

DENKEND AAN JAN: J.B. Dreesen (1925-1997),
secretaris (1974-1997) van heemkring "De Plate" (Oostende).

door Emile SMISSAERT (bestuurslid 1972-heden)

*Uit eigen memorie gesproken: ten einde diens grote betekenis
voor het erfgoed en de cultuur te Oostende te bestendigen!*

Een groot vakantiecentrum van de vakbond in het Waalse dorpje Rendeux dat gelegen is halverwege de hoofdweg Hotton naar Laroche-en-Ardenne (provincie Luxemburg). Het gezamenlijk opgediende middagmaal was pas geëindigd en, nog aan tafel gezeten, werd ons door een bevriend echtpaar een dagblad d.d. 10 juli 1997 toegeschoven.

Plots een kreet van verrassing en ontsteltenis: op bladzijde 2 stond in blokletters vermeld dat "*de schipper van het koninklijk jacht "Avila" overleden*" was. Consternatie. Wat? Maar dat is toch ondenkbaar ... Ja, het stond er wel degelijk: o-v-e-r-l-e-d-e-n! Aan een hartstilstand ... Ik was gepakt, ontroerd, verbijsterd. En, na overleg, besteedde ik die namiddag om op m'n eentje een wandeling in de beboste omgeving af te leggen ten einde te bekomen van de onheilstijding en de tijd zijn werk te laten doen. **Dreesen overleden.** Niet te geloven. Tal van opeenvolgende, vaak samen beleefde souvenirs en gedachten, daterend van soms van jaren her, welden op en zochten, al wandelend in de naar groen en loof geurende vrije natuur op zijn best, een plaats in mijn gemoed. Langzaam verteerde ik het pijnlijk onverwachte. Maar, eens terug thuis, poogde ik vruchteloos deze uiteenlopend van onderwerp, zogenoemde "memorabilia" terug op te halen met de bedoeling wat later (maar nog in het jaar 1997 of 1998) een uitvoerig *in memoriam* te wijden aan en over Jan B. Dreesen in ons en zijn eigenste ledenblad "De Plate". En ik had, in een zeldzaam nablijven met ons beiden na een bestuursvergadering, op zijn vraag hem nog zo beloofd om aan zijn tijd in "De Plate" een uitvoerig artikel te wijden ...

Tot pas na verloop van vele jaren gebeurtenissen en anekdoten weer levendig in me opkwamen en ik ze in het kort en in essentie voorlopig op schrift stelde. Om dan – gebundeld - een afgeronde, niet aangedikte of al te gevleide maar een weergave naar waarheid te bieden aan onze leden, lezers en sympathisanten van - mag ik het schrijven? – één der zeer weinige reuzen van formaat in het naoorlogse culturele leven van de jaren '70, '80 en '90 in Oostende.

Over het fenomeen "Jan Dreesen", de secretaris (1974-1997) van onze Kring die door zijn bekwaam leiding geven en forse dynamiek "Heem(kundige) Kring De Plate" wist op te tillen en te laten uitgroeien tot één van de meest levenskrachtige, gezaghebbende culturele verenigingen van Oostende en het omliggende. We kunnen Jan Dreesen daarvoor niet genoeg dankbaar zijn. Hij vooral (en natuurlijk met bijstand van diverse medewerkers, elk met talenten) bracht(en) "De Plate" al doende weg tot wasdom, tot naam en faam, tot bloei en roem! Zij die indertijd de basis legden waarop men vandaag nog steeds kan verder bouwen. Op zo'n stevige fundamenten rustend is het veilig verder werken en de vlam in de pan te houden, - en dit voor een vereniging die in 2019 al 65 jaar oud wordt!

Dit aandenken-op-papier beperkt zich gewild enkel tot mijn eigen ervaringen en herinneringen allerhande die destijds door mij van zeer nabij opgedaan werden in het milieu van "De Plate". Tevens waren de notulen van de maandelijkse beraadslagingen, door Jan Dreesen zelf met ijver en toewijding getrouw bijgehouden, een leidraad: van groot nut en een kompas voor mijn uiteenzetting.

Ik heb ten volle rekening gehouden en in acht genomen van wat op het titelblad van dit tijdschrift maandelijks telkens weer voorkomt. Ik citeer, "dat *"auteurs verantwoordelijk zijn voor de door hen geschreven stukken en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de kring"* (De Plate).

* * *

Jan(-Baptiste) Dreesen (zoals hij voluit genoteerd staat in de burgerlijk stand) stamde uit een mijnwerkersgezin van het voor ons veraf gelegen Eisden (Limburg) en hij werd aldaar geboren op

25 juli 1925. Ook Jan leek voorbestemd om dienst te doen in de Kempense "koolmijnen" en volgde les aan de mijnschool te Mechelen aan de Maas. Het tweede grote wereldconflict (1939-1940) gaf aan zijn prille levensloop en –bestemming een totaal andere wending. Zijn engagement in de Weerstand en gevechten aan land - en zijn latere toetreding tot de "Royal Navy - Section Belge" - op zee – beslist over zijn verdere levensparcours.

Na afloop van de oorlog tekende hij bij voor de "Belgische Zeemacht" in wording en werd gekazerneerd in Oostende. Aldaar leerde hij zijn vrouw Rosa Herrling (1921-2015), een Oostendse die als verkoopster werkzaam was in de plaatselijke "Inno(vation)" (gelegen in de Kapellestraat), kennen; ze stichtten een gezin in 1949 en kregen drie dochters. Ze woonden na verloop van tijd uiteindelijk gedurende nog vele jaren in een sociaal huis in de Rode Kruisstraat 4, vlakbij de Elisabethlaan, daar waar heden het "*Woonzorgcentrum Lacourt*" (voorheen "kliniek Wante") en één der Ontmoetingscentra van stad zich bevinden.

Jan (zoals hij in de dagelijkse omgang genoemd werd) Dreesen proberen te situeren en naar best vermogen te omschrijven? Een op en top professioneel militair en - na een briljante en goed gevulde carrière met diverse opdrachten binnenin de actieradius van de Zeemacht - beëindigde hij, in rang als hoogste onderofficier (Opperreester), op 30 september 1985 te Sint-Kruis (Brugge) zijn loopbaan. Al bleef hij tot de laatste snik zich "**zeeman**" voelen!

Een lange, stevig gebouwde kloeke manspersoon, eerder knap van carrure en in de tweede helft van zijn bestaan. Hij beschikte over een zelden aan te treffen zeer sterke persoonlijkheid. Hij had stijl en straalde in zijn sympathiek te noemen voorkomen voornaamheid en klasse uit. Ik heb hem nooit anders gekend dan burgerlijk gekleed: in verzorgd tweeledig burgerpak, met hemd en met das, zoals het hoort.

"*Chef Dreesen*" (zoals hij als hoogste onderofficier betiteld werd in de "Zeemacht") genoot in militaire, civiele en sociëteitenkringen veel aanzien en gezag, was toegankelijk maar kon "bij onweer of opstekend conflict" een te duchten personage zijn wanneer het al eens fout uitdraaide of uit de pas liep.

Hij wist met stentorstem duidelijk verstaanbaar zijn gedachten over te brengen. Weliswaar een autodidact van vorming sprak Dreesen in gezelschap en in privé steeds beschaafd Nederlands, zonder krachttermen en kon zich vaardig uitdrukken in het Frans en het Engels; hij stak tijdens zijn menigvuldige zuiderse verblijven heel wat op van de Spaanse taal en sprak het graag. Jan had een behoorlijk leesbaar geschrift en wekte bij het lezen van zijn pennevruchten een positieve indruk bij anderen; zijn handtekening getuigde van distinctie, kwam niet gezocht noch protserig over maar droeg zijn eigen stempel en was zelfs leesbaar.

Jan B. Dreesen die na een strenge selectie uitverkoren werd, was een discreet, welgemanierd en hen toegewijd te noemen persoonlijkheid om als verantwoordelijk schipper te fungeren op het bescheiden te noemen jachtje "*Avila*" van het koningspaar Boudewijn-Fabiola. Hij had er de manieren voor en de slag van weg. Met assistentie van een motorist, insgelijks ter beschikking gesteld door de Zeemacht, stond J.B. D. aan het roer, met al wat er bijkwam van taken en verantwoordelijkheden, tijdens de door de Vorsten hun geliefde (zomer)verblijven in het havenstadje *Motril*, gelegen in Zuid-Spanje, ver weg van de massa en los van het knellende protocol. In al die jaren repte Jan in bijzijn van derden met geen woord over wat hij hoorde, zag en meemaakte in dienst van Koning Boudewijn en het Hof. In marine kringen was hij officieus en ongewild door hen gekend onder de bijnaam "**the King**". Een nevenaspect was, dat "chef Dreesen", eens terug uit het zuiden, aldus gebruik kon maken van vele vakantiedagen in België die hij goed kon gebruiken voor zijn vele nevenactiviteiten.

Het lot en het welzijn van Heemkring "De Plate" was hem uiterst dierbaar en ging hem ter harte: J.B.D. stak er heel veel vrije tijd in maar ontzag geen moeite en het gebeurde met veel inzet voor wat hij als zijn levenstaak in het burgerleven aanzag. In de loop der jaren was hij, aanvankelijk de "aangespoelde", als het ware vergroeid met deze nochtans Oostendse Kring; meer nog, hij nam het met volle overtuiging en inzet voor haar belangen op en het was niet de voorzitter maar Dreesen die haar feitelijke woordvoerder bij uitstek was bij tal van gelegenheden. Onder meer bij

plechtigheden, officiële gebeurtenissen, contacten met het stadsbestuur tot en met het in- en uitleiden van voordrachtgevers.

Jan rookte niet maar dronk in vertrouwd gezelschap zeer gaarne een paar pinten. Hij wisselde graag van gedachten en ontweek - tenzij het te lang zou duren of kon uit de hand lopen - geen discussies over een dit of over een dat. En zijn gezicht glom dan, krulde van "contentement" wanneer hij gelijk kreeg of het laatste woord had ter zake. Hij kende persoonlijk tal van leden, kennissen of sympathisanten en wist hen te charmeren met zijn ideeën en "grote manieren". Ja, men mocht hem graag of men was geveleid door de aandacht die hij zowat voor iedereen overhad; netwerken brachten hun vruchten op en hij was gaarne onder en met het volk.

De verhouding met de V.V.F. (Vereniging voor Vlaamse Familiekunde, afdeling Oostende) was uitstekend, dank zij de goede verstandhouding en ondervonden collegialiteit in de Zeemacht tussen de heren Eddie Van Haverbeke en Dreesen. In hun voordrachtzaal mocht en kon "De Plate" toen mede gepaste ruimte innemen om er haar bestuursvergaderingen, voordrachten (steeds op de laatste donderdag van de maand) om nadien in het café een gezellige kout te houden. Het telkens aanzienlijk te noemen verteer getuigde van de ambiance die er heerste en de centen kwamen integraal ten goede van het V.V.F. Spijtig dat we toenmaals niet aangedrongen hebben om de winsten die soms aanzienlijk waren, te delen.

Zelf was Jan Dreesen, eens hij op dreef kwam, aangenaam om horen en kon op persoonlijke wijze verwoord - wat pedant af en toe en soms geestig overkomend - vrij welbespraakt spreken. Of geregeld, met gebruik maken van een enkel spiekbriefje, in eigen persoon een voordracht houden: veelal voor "De Plate" en soms voor een andere culturele kring in de Oostendse regio of elders.

Nu nog zie ik hem in gedachten voor mij: breedvoerig orerend, met de linkerhand en duim in zijn vest terwijl hij bij pozen lichtjes achterover leunde en wiegde met zijn hoofd. Rechtstaande gebruik makend van zijn rijzige en fotogenieke gestalte door middel van weidse gebaren en met intonaties in zijn luide stem alsook met steun van dia's, om zijn betoog op te fleuren en te "verkopen" aan een publiek dat hij telkens weer wist te boeien en te animeren.

We zagen hem graag bezig! Een optreden van Dreesen was een gebeurtenis apart en het bijwonen waard!!

Jan Dreesen was ook goed "ter penne" en een ijverig publicist; hij publiceerde heel wat in ons in den beginne onooglijk tijdschrift(je) "De Plate" (maar mede door zijn toedoen in de loop der jaren zich meer en meer opgewerkt tot informatief en te recht belangwekkend) alsook in menig plaatselijk geschiedkundig, cultureel en vooral maar vooral veel in maritieme tijdschriften. Voor het merendeel (eerder) kortere artikels van 1 tot 4 bladzijden, veelal over ongekende aspecten en facetten, over van alles en nog wat. Zeer verdienstelijk werk. Te vinden in het maritieme (Zeemacht-) tijdschrift "Neptunus". Anderzijds: via de "Bibliografie van de geschiedenis van Oostende" kunnen zijn historisch getinte artikels, inclusief in ons tijdschrift en steeds met de juiste referenties genoteerd, heden gemakkelijk teruggevonden worden - hetzij op papier, hetzij digitaal - en er zijn er heel, heel wat! Waar haalde die man toch de smaak, de tijd, de interesse voor om dat alles te lezen en te selecteren, te noteren en in druk te blijven uitgeven???

Jan Dreesen durfde - als "**op stuk van zaken**" (zie ook een paragraaf verder) toch maar een daartoe niet opgeleid geschiedschrijver en plaatsnaamkundige - zelfs een m.i. een al te specialistisch en een te zeer uitgesponnen onderwerp aan, te weten: de "toponymie van 's Heerwoutermansambacht", passim gepubliceerd in ons tijdschrift "De Plate" van 1989 tot aan zijn overlijden in 1997 en, best mogelijk, onvoltooid gebleven qua publicatie.

Om een ander van zijn (hem eigen) geliefde wijze van spreken aan te halen: "**je moet maar durven ...**". Hoeveel van dat op zichzelf staande, onmiskenbaar verdienstelijk te noemen onderzoek in de toekomst t.o.v. de "Wetenschap" overeind zal blijven, is niet te voorspellen. Maar als zou blijken dat het maar een "aanzet tot" zou geweest zijn, dan heeft ook hier Jan daar ruim zijn aandeel in gehad, vind ik.

Wat naar de achtergrond verschoven, is het feit dat Jan-Baptist Dreesen zelfs een boek geschreven heeft, in hechte samenwerking met militair en vriend Jan Vandamme, dat gepubliceerd werd in

1984: "**Geschiedenis van een parochie te Oostende: Sinte Catharina vergaan ... Sinte Godelieve ontstaan**" (240 p.: ill.). Weer volop historische geografie, plaatsnamen, kaarten en plattegronden van die sites!

Een mooi werkstuk van en door beide pionier lokaal-historici!!

Zijn laatste artikel, in druk verschenen in "De Plate" in mei 1997, handelde over "*Oostende en de Boerenkrijg in 1798*" (p. 97-147 tot 150) n.a.v. de herdenking te lande van "200 jaar Boerenkrijg in België".

Hij bevroedde niet, hoe kon hij ook, dat zijn bruusk einde zo nabij was! ...

* * *

Zo komen we aan de toonaangevende, beleidsbepalende en voortrekkers rol die hij in elke maandelijks gehouden bestuursvergadering op zich nam en aan de dag legde.

Dreesen stond erop, en was van dat idee niet af te brengen, dat ook "De Plate" actief kon bijdragen tot de verwezenlijking van de zgn. "**volksontwikkeling**". Het feit dat onze voordrachten gratis en voor iedereen toegankelijk werden gesteld, was het "visitekaartje" van onze Kring, poneerde hij. Alsmede dat de lage kostprijs van ons tijdschrift, ook een belangrijke pijler in onze werking en streven, een propagandamiddel te meer daartoe was!

Telkenjare zorgde Jan D. voor een gepaste, leerrijke bestemming voor onze eendaagse begin juni-uitstap ("**studiereis**") per autocar; daar besprak hij onderweg in de micro de verschillende stadia en achtergronden waar we opeenvolgend arriveerden en halt hielden. Jan liet een getypt "boekje" met uitleg ronddelen op de bus en had, samen met Rosie, vooraf reeds met eigen auto de visu en ter plaatse zich vergewist van de mogelijkheden.: twee musea, een restaurant en een pleisterplaats in de late namiddag. Er werd op toegezien dat de prijzen voor dat alles matig waren en sociaal verantwoord bleven. Deze activiteit viel telkens fel in de smaak en het was "busje-vol"!

In de bestuursvergadering van september had Jan D. een lijst gereed en van kandidaat-sprekers voor de voordrachten van het jaar daarop; wij bestuursleden beschikten doorgaans niet over zoveel connecties in West-Vlaanderen en beperkten ons tot enkele aanvullingen of bruikbare toelichtingen, wat hints of nuttige adressen van personen. Ook de samenstellers van en gebeurlijk te behandelen thema's dienstig voor **thematentoonstellingen** kwamen te berde en werden al of niet doenbaar bevonden. Het bestuur hield eraan dat elke nieuwe expositie, viermaal per jaar, intern vooraf geopend werd met een receptie.

Begin december zetten we, bestuur en leden van de Kring, gezamenlijk onze voeten onder tafel - aanvankelijk 's avonds, later 's middags - voor een jaarlijks **banket** mits betaling, met begeleidende muziek en samenzang. Dreesen en Falise deden het nodige, o.a. wie waar bij wie plaats nam, een delicate zaak ...

Jullie merken: Jan Dreesen was een secretaris-uit-de-duizend en wist (of kon) niet genoeg delegeren, al porde hij ons geregeld aan om wat meer medewerking te krijgen of wat meer bedrijvigheid aan de dag te leggen ...

* * *

In de herfst van 1989, ter gelegenheid van het 35- jarig bestaan van onze heemkring, kreeg Jan Dreesen als enige onder ons een glans onderscheiding. En wat voor één: **de "Gouden Plate"**, dit is: de opperste onderscheiding die door de Kring uitgereikt wordt aan een eminent verdienstelijke! Dit was door ons, als eerbewijs en erkentelijkheid, met eenparigheid van stemmen beslist! Gans de dag liep "bezige bij" Jan, dolgelukkig om dit symbool van erkenning van zijn verdiensten, her en der rond met die "gouden plate" rond de nek.

En er kwam nog meer. Zijn succesvolle acties en zijn niet aflatende bedrijvigheid werden opgemerkt door de leden van de "Oostendse Persclub" en dermate geapprecieerd dat ze hem, begin december 1989, bedachten met hun jaarlijkse prijs **de "Gouden Matille"**: "*Aan Jan Dreesen, heemkundige*". Een fotosessie en een banket ter ere van de laureaat besloten de plechtigheid. En telkens wanneer het jaar weer om was, begroetten en omringden de voorheen bekroonden, met om hun nek

aangebracht hun gewonnen medaille, op hun beurt de nieuwe laureaat en smulden mee tijdens het aangeboden feestmaal. Heerlijk om zien ...

Nog later werd in de cultuursector o.m. ook aan Frank Edebau, Omer Vilain en Roland Desnerck dit bewijs van forse verdiensten voor de stad door de journalisten toegekend.

* * *

De Raad van Beheer, in de negentiger jaren gewijzigd in benaming tot **Raad van Bestuur**, bestaat uit maximum 12 leden, ongeacht geslacht of leeftijd. Het toenmalig **dagelijks bestuur** bestond uit: August Van Iseghem (voorzitter), Omer Vilain (ondervoorzitter) en de onmisbare kernfiguur Jan B. Dreesen die zijn dossiers klaar om grijpen had, respectievelijk achter hem op het schenkblad en op een van de tabouretten. Mevrouwen R. Dreesen, S. Maes en L. Cattoor woonden, wat opzij gezeten en niet tussenkomend in de debatten, de vergaderingen bij en geregeld was er een "mijnheer Geef-aart" die trakteerde

In de bestuursvergadering had ieder officieus een eigen, hem/haar zitplaats in het cafeetje van de VVF-Oostende en we voelden, elk volgens zijn temperament en inzetvermogen, vanzelf aan welk talent men inbracht, hoever men kon gaan in de discussies die bijwijlen vinnig konden oplaaien. Jan Dreesen sloeg, bij wijze van spreken, jarenlang de maat in het orkest en zijn mening, wel na democratisch beraad, gaf doorgaans de doorslag in de besluitvorming. Er is bij mijn weten nooit ruzie geweest en stemmen over een of andere kwestie kwam niet voor. Er werd van gedachten gewisseld en er kwam consensus. Punt.

Het secretariaat, met de zorgen en al wat erbij komt kijken (o.m. het maandelijks notuleren en zorgen voor verzending in de toenmaals pre-internet tijden) wogen op de duur stukje bij beetje voor een meer en meer vermoeide Dreesen die eraan hield dit werk secuur en uitgesponnen uit te voeren t.b.v. de "latere geschiedschrijving van/over de Kring"; af en toe maakte hij er een allusie op.

J.B. Dreesen die in 1994 in goede gezondheid verkeerde en nog beschikte over een voor zijn leeftijd (70) grote werkkraft maar die onuitgesproken beetje bij beetje, meer en meer genoeg kreeg van de door hemzelf opgenomen last en druk "t allen kante".

Ik herinner me - najaar 1994 - toen Jan, samen met de motorist, bij zwaar weer voorgoed het "bootje van de Koning" terugbracht van Motril (Zuid-Spanje) naar Zeebrugge en hoe hij fysiek getekend was door deze helse tocht en de inspanningen. Wat hem tegenviel en psychisch fel ontgoocheld heeft, veronderstel ik, was het besluit van stad in 1996 genomen dat "het museum van De Plate" in zijn geheel diende te verhuizen naar "*Huize Louise Marie*" (= in 2002 het "*Oostends Historisch Museum*" genoemd, nog later onder impuls van het Schepencollege en de Cultuurdienst het "*Stadsmuseum*" geworden, gelegen in de Langestraat 69). Het leek ons allen te afgelegen voor toeristen en passanten. Ja, zouden de bezoekers ook dààr in evenvele mate de weg naartoe vinden? Lang niet zeker, vreesden we! Bovendien: voor Jan D., Gilbert V., Jean Pierre F. en Simone M. die zich zo ingezet hadden voor de hen vertrouwde en dierbaar geworden site, gelegen op de eerste verdieping in de achterbouw van het Feest- en Cultuurpaleis op het Wapenplein, kwam het aan als een onverdiende grote tegenvaller en een quasi miskening van al het reeds manueel gepresteerde werk!

En dan nog iets, 't is moeilijk te ontkennen. Jan D. was, op de keeper beschouwd, ons te sterk, te fors gedreven, te autoritair, te eigenzinnig. Daardoor kwam hij al eens in botsing met andere ego's die als gevolg hem mettertijd gedeeltelijk of voorgoed de rug toekeerden of van wie hij niets noemenswaardig meer kon gedaan krijgen. Dreesen-kenners wisten: als Jan de bestuursvergadering begint met koffiedrinken, dan had hij ons iets hartigs te zeggen; anders liet hij zich een gewoon pintje voorzetten! Dreesen kon koleriek zijn wanneer er niet voldoende pit, al eens lauwe animo bij ons stak in wat hij ambieerde of als de resultaten hem niet zinden maar vermeed al te heftige, soms kwetsende bewoordingen. Hij wilde actie!

Het lezen en becommentariëren in immer beschaafd Nederlands van de door hem gevoerde briefwisseling, merkte ik op, deed hij ons uitgebreid en met bijzonder genoeggen kond; dan pas kwam hij in zijn sas en op dreef: het had dikwijls een positief effect op zijn humeur. Wanneer gelanceerd en blijmoedig - of was het maar om de gemoederen te bedaren en eenieder weer op dezelfde lijn te

krijgen - placeerde Jan al eens een typisch Oostends woord of gezegde (bv. "voekejuus", "schortevuulebutter", "bosprocureur" en nog andere), maar dan kwam het hem soms niet te goed af. Hij maakte er zich dan vanaf met een grijns of een profijtig lachje en had vaak zelf leute om wat hij probeerde te zeggen in ons dialect.

In feite – én met stilzwijgende instemming van voorzitter A. Van Iseghem (geen zwakkeling, wel een diplomaat) die me eens toevertrouwde: "ik laat hem maar doen, want anders zou Jan (met een ijzeren wil gezegend en behept met een daadkracht als een sterke motor) dat alles niet meer willen bewerkstelligen" – leidde Dreesen, ook dan met luide stem, de maandelijks (met uitzondering van juli en augustus) gehouden bestuursvergaderingen die kameraadschappelijk en ongedwongen maar correct en beleefd hun beloop kenden. Geen schunnige taal of dubbelzinnige praat door Jan geuit. Nooit, naar ik me herinner, is er na een voorspoedig verlopen zitting meer hilariteit geweest bij de leden toen, gericht tot de voorzitter, Jan op schalkse toon zei: "Toe Guust, zeg e kè da tgedoan is voe va navond" ...

Vanaf 1994 werd de periodiciteit tot tweemaandelijks teruggebracht. Dreesens argumentatie: "de werking van de Kring verloopt sedert 20 jaar volgens een vast stramien dat weinig of geen bijsturing meer behoeft". Was er onvoldoende respons of daadwerkelijke bereidheid tot actie nemen van onzentwege? Diende hij te veel en te vaak zelf aan de kar te duwen? Feiten zijn ook, dat Jan weinig tegenspraak dulde en zichzelf – in zijn vrije tijd - al te veel, op te vele fronten verspreid en gelijktijdig bewoog: ik vernoem De Plate, het V.V.F., de plaatselijke Spaanse Kring "Cervantes", het marine tijdschrift "Neptunus", Heemkunde West-Vlaanderen, op het laatst de "Bibliografie van de geschiedenis van Oostende"; bovendien regelmatig artikels schrijven voor het tijdschrift "De Plate", medewerken aan het archiveren van onze omvangrijke bestanden, op uitnodiging geregeld het houden van voordrachten voor "De Plate" en naaste bevriende sociëteiten ...
Zoiets gebeurde jarenlang en dit was slopend en niet te harden, niet uit te houden.

* * *

In 1996, na aanvankelijk tegentrekken vanwege de bestuursleden en insisteren door hun secretaris anderzijds, kreeg Jan Dreesen de naamverandering van "Oostendse heemkring De Plate" naar "Oostendse heem- en geschiedkundige Kring De Plate" voor elkaar. Wij leden wensten de betiteling "heemkunde" niet zomaar op te geven! Maar anderzijds: we waren in de loop der jaren als het ware uit onze kleren gegroeid! Om onze rol als "historische" én "heem" kring te valoriseren, alleen al die nieuwe naamgeving. Van "studie van de folklore" naar "studie van de "heemkunde" én de "plaatselijke geschiedenis". Tja, 't is een hele weg om afleggen geweest, zeg nu zelf ...

Eveneens vanaf 1996, gerealiseerd vanaf het jaar 2000, werd voldaan aan een oude wens. In onze gesprekken was al meermalen vaag betreurd "dat er geen 'soort' bibliografie' over Oostende in boekvorm voorhanden was". En het bleef bij jammeren en kniezen ...
Nochtans, in de loop van ruim vier decennia, was er al heel wat onderzoek, groot en klein, gewijd aan "de/een" geschiedenis van Oostende, of een aspect(je) ervan. De vraag bleef: hoeveel? onderwerp? waar? ooit gepubliceerd? En het bleef meestal wazig.
We laten Prof. L. François in een terugblik even aan het woord:
"Het was de heer Walter Debrock (1911-1996) die geregeld aandrong op een dergelijke bibliografie. Hij gaf evenwel toe dat de stadsbibliotheek van Oostende ter zake grote inspanningen had gedaan": in casu het samenbrengen van boeken en tijdschriften alsook het aanmaken van een uitgebreide kaartencatalogus.

Onder impuls van voornoemde professor én van Jan Dreesen (ja, ja) kwam in het najaar van 1996 een werkgroep te samen om een begin te maken met het samenstellen van een "**Bibliografie van de geschiedenis van Oostende**". Het overlijden van Jan Dreesen, ruim een half jaar later en lid van het geheel,, stond de verdere werking van dit initiatief niet in het minst in de weg.

Over de periode 2000 t/m 2016 zijn heden ten dage reeds 8900 titels samengebracht en raadpleegbaar, hetzij in druk, hetzij digitaal. En het project loopt vijfjaarlijks verder.

Nog einde 1996 werd de “**Prijs Cultuurraad 1996**”, bij stemming door de diverse aanwezige vertegenwoordigers van de Oostendse verenigingen, toegekend aan “De Plate”. Al was de heersende opinie t.a.v. de Cultuurraad bij ons sceptisch en lauwtjes te noemen, de prijs daarentegen werd vrij algemeen positief onthaald en geapprecieerd. Jan noteerde:

“Het dankwoord, namens de Kring, werd uitgesproken door de heer Dreesen; de prijs werd overhandigd aan de heer Van Iseghem, voorzitter”. Dit bronzen beeldje bekleedt bij ons ook nu nog een ereplaats. Ja, De Plate bloeide als nooit tevoren! Ons ledenaantal: bedroeg in:

1989: 456	1992: 487	1995: 508	1998: 516
1990: 471	1993: 479	1996: 517	1999: 536
1991: 475	1994: 478	1997: 520	2000: 530

* * *

Begin 1997 en onverwacht voor niet-intimi kondigde Dreesen aan op de bestuursvergadering van januari aan dat hij, met ingang van 01 januari 1998, afstand zal doen van zijn functie van secretaris van de Kring: “Jullie hebben nog één jaar om iemand anders te zoeken en te overtuigen”...

Maar het Lot, het dikwijls onheil voorspellende Fatum zoals de Romeinen daarover spraken en het vreesden, had iets anders in petto! ...

et jaar 1997 begon met een feest. In het museum van “De Plate”, op 10 januari, greep de traditioneel geworden “**Driekoningenviering**” plaats. Jan notuleerde, dat “door het lot aangeduid, was het J.B. Dreesen die zich als “koning” trok en als “koningin” zijn echtgenote Rose Herrling koos, te midden van een uitstekende stemming”.

Intussen was door het Stadsbestuur al besloten in 1996 dat het museum van “De Plate” diende te verhuizen naar de Langestraat 69 in het Oud-Koninklijk Paleis, toen betiteld als “**Huize Louise-Marie**” dat opeenvolgend “**Oostends Historisch Museum ‘De Plate’**” en momenteel het “**Stadsmuseum Oostende**” genoemd wordt.

In voornoemd gebouw was op dat moment nog een andere huurder! Ons standpunt ter zake was onwrikbaar: we wensen daar niet met anderen te cohabiteren! Ons bestuur legde, nog onder leiding van Jan, een verkennend bezoek af in het ons toegewezen gebouw. Was het verbeelding? Neen. Ik die Jans gewoonten, mimiek, wijze van spreken, etc. goed kende, zag en voelde aan en kon indenken dat Jan ten zeerste bedroefd en ontgoocheld was door deze onvermoede, opgedrongen gang van zaken. Had hij – in samenwerking met de leden van de “**Werkgroep Museum**” - niet jarenlang het beste van hemzelf/hunzelf gegeven in het redderen van dit museum op het Wapenplein? En, voor de vijfde maal in het bestaan van een eigen “museum De Plate”, diende er nog eens met pak en zak verhuisd te worden! Het was godgeklaagd!!

In zijn voorlaatste notulen d.d. april-mei 1997 meldde Jan: “In april-mei werd dit nieuwe pand *reeds gebruikt voor de stockage van de nieuw verworven schenkingen*”. Leek Dreesen er zich in te schikken? Moeilijk om nu nog te achterhalen, niet?

Tot dan had Jan, met hulp van Gilbert Vermeersch en enkele verdienstelijken, op een platform boven het museum gelegen en via een nauw mangat met ladder te bereiken heel wat oude ontvangen spullen gestockeerd. En dat alles diende nu weer ontruimd, verpakt en afgeladen te worden, weg uit het Feestpaleis, om in de nieuwe site een nieuwe plaats in te nemen! Elke zaterdagmorgen waren de leden van “Werkgroep museum” voor het schikken en archiveren jarenlang bijeengekomen in het Feestpaleis: Patrick Vandenabeele, Simone en Jean Pierre Falise, Jan Dreesen, Gilbert Vermeersch, Freddy Hubrechtsen, Robert Ouvry. Een reuzenwerk! Men was hiervoor reeds begonnen te werken met behulp van de computer (een “dBase(...?)”. Bovendien: de digitaliseringsmachines evolueerden intussen zo razendsnel en werden voorzien van allerlei nieuwigheden, - en er waren er van alle slag in aanbod, capaciteiten, methoden en prijzen!! Achteraf beschouwd is het opmerkelijk dat Dreesen, onbewust van het feit dat zijn levenskaars zo goed als opgebrand was, in 1996 geregeld teruggreep naar zijn roots bij de “Belgische Zeemacht”:

29-02-1996: De bevrijding van de kust en de Belgische havens (avondvoordracht);

13-03-1996: Bezoek aan de “Mijnenbestrijdingsschool” (**Eguermin**) te Oostende (wandervoordracht);

27-02-1997: Uit de schemerzone van de Zeemacht te Oostende (1944-1949):
(avondvoordracht);

[gepland] 20-09-1997, om 21 uur (sic): De Oostendse sterrenhemel.

[gepland] van 20-09-1997 tot 17-01-1998: Hommage aan Walter Debrock
(realisatie en organisatie: J.B. Dreesen).

[gepland] 08-10-1997: Henri Storck

(namiddagvoordracht met videofilm; org.: J.B. Dreesen).

Een laatste voordracht over: de Marine te Oostende in de beginfase

Een laatste artikel in ons tijdschrift: over Oostende en de Boerenkrijg

Een laatste opening van een thematentoonstelling (over: jazz in Oostende)

Een laatste "studiereis" (naar drie maritieme musea: Oostduinkerke, Cassel, Duinkerke)

Privé een laatste verlofperiode (in Engeland doorgebracht)

Eens terug in België en Oostende heeft Jan nog de notulen van de bestuursvergadering van mei neergeschreven en gefotokopieerd alsook de dag vóór zijn dood per fiets die nog gebust bij de naaste bestemmingen. Tevens was hij nog eens aangelopen in het Museum van De Plate (Wapenplein). Zomaar, getuigde me wijlen Nicole Lauwers die toen als suppoost fungeerde.

Tijdens de nacht daarop, op 9 juli 1997, is Jan thuis rond de ochtend dodelijk geveld geworden door een fatale hartstilstand. Consternatie en verdriet alom. Zijn vriend Jean Pierre Falise werd door Rosie en de familie inderhaast in hun huis ter hulp en assistentie geroepen. Jan Dreesen was niet meer.

Kort daarop, eens terug uit Wallonië, brachten Chantal en ik een laatste groet aan Jan die in uniform opgebaard lag in het Funerarium van Jan Nuytten (toenmaals Prinses Clementinaplein). En woonden de begrafenisplechtigheid bij in de overvolle, nog rooms gewijde kleine Sint-Godelievekerk alwaar hij bij leven op zondag tijdens de Hoogmis "rondging met de schaal". Er was een kroon aangeboden vanwege Koningin Fabiola en een vertegenwoordiger van het Hof. Plus tal van bekenden en onbekenden die van Jan hielden.

Zeer ontroerend was hoe de dienst besloten werd met het lied: "Limburg, Limburg du allein". We pinkten tranen weg om zo'n verdriet, om zo'n pakkend verlies van een groot, edel man die zich, plompweg gezegd, "dood had gewerkt".

Daarop is Jan B. Dreesen gecremeerd geworden in Brugge.

Op donderdag 31 juli 1997 vond, aan boord van een schip van de Marine en in aanwezigheid van zowel de familie als van de heer (in uniform) en mevrouw Jean Pierre en Simone Falise-Maes, de as verstrooiing plaats vóór de rede van Oostende-Centrum. De zee was woelig en grijs, het bootje danste op de golven. Op de Zeedijk, ter hoogte van residentie "Le Beau Site", volgden Gilbert Vermeersch en Emile Smislaert ingetogen het gebeuren.

Zoals een mij onbekende santjesschrijver treffend verwoordt:

Afscheid nemen is afsluiten
van wat voorbij is.
Treur niet voor wat (niet) geweest is
maar bewaar de mooie momenten
als een eeuwige herinnering.